

เซลเซียส ความเร็วรอบ 18,000 รอบ/นาที เป็นเวลา 5 นาที จากนั้นนำส่วนใส่ด้านบน (supernatant) มาทำการหาระดับเอนไซม์ทำลายพิษ และปริมาณโปรตีนรวมโดยเครื่อง spectrophotometer

การตรวจวัดเอนไซม์การบักซิลเอสเทอเรส (carboxylesterase) การตรวจวัดเอนไซม์การบักซิลเอสเทอเรส ใช้วิธี *p*NPA ดัดแปลงวิธีการของ Bullangpoti *et al.* (2007) and Visetson *et al.* (2002, 2003, 2004 and 2005) ตรวจวัดค่าคูดกลีนแสงด้วยเครื่อง spectrophotometer ที่ความยาวคลื่นแสง 400 นาโนเมตร ตรวจวัดค่าคูดกลีนแสงของ paranitrophenol (สารสีเหลือง) ซึ่งเกิดจากปฏิกิริยาไฮโดรไลซิส (hydrolysis) ของ paranitrophenyl acetate (*p*NPA) โดยมีเอนไซม์การบักซิลเอสเทอเรส เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา

การตรวจวัดเอนไซม์กลูต้าไธโอน เอส-ทรานเฟอเรส (glutathione S-transferase) การตรวจวัดเอนไซม์กลูต้าไธโอน เอส-ทรานเฟอเรส ใช้วิธี CDNB ตรวจวัดค่าคูดกลีนแสงด้วยเครื่อง spectrophotometer ที่ความยาวคลื่นแสง 340 นาโนเมตร ตรวจวัดค่าคูดกลีนแสงของ Monochloronitrobenzene glutathione ซึ่งเกิดจาก dichloronitrobenzene ทำปฏิกิริยากับ glutathione โดยมีเอนไซม์กลูต้าไธโอน เอส-ทรานเฟอเรส เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา

การตรวจวัดปริมาณโปรตีนรวมในแมลงวันผลไม้ ทำการตรวจวัดปริมาณโปรตีนรวมโดยดัดแปลงวิธีการของ Bradford assay ตรวจวัดค่าคูดกลีนแสงด้วยเครื่อง spectrophotometer ที่ความยาวคลื่นแสง 595 นาโนเมตรเพื่อนำค่าโปรตีนรวมที่ได้มาเปรียบเทียบกับระดับเอนไซม์ทำลายพิษหลังจากได้รับสารสกัด

5. ผลการทดลอง

5.1 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของสารสกัดจากพืชในการควบคุมประชากรของหนอนกระทุ่อม โดยจะเปรียบเทียบการทดสอบความเป็นพิษในรูปแบบต่างๆ กับหนอนวัยสอง และเปรียบเทียบอัตราการตายที่ช่วงเวลาหลังรับสารสกัดที่แตกต่างกัน

หลังจากสกัดด้วยวิธีการสกัดแบบ Soxhlet extraction method ได้ทำการทดสอบ คัดเลือกหาสารสกัดจากพืชที่มีประสิทธิภาพที่สุด กับหนอนกระทุ่อมวัยที่สอง พบร่วมกับสารสกัดจากตะหุ่งแಡงซึ่งเป็นสารที่หายาก และมีประสิทธิภาพดีที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสารสกัดชนิดอื่น โดยให้ผลทั้งเรื่องความเป็นพิษทั้งในเรื่องราคา ปริมาณสารสกัดหมาย และประสิทธิภาพ ในการควบคุมหนอนกระทุ่อม ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความเป็นพิษของสารสกัดจากพืชชนิดต่างๆ ที่ 24 ชั่วโมง หลังทดสอบโดยวิธีการจุ่มโดยตรง (Dipping method), การพ่นฝอยหมอกด้านบน (Topical sprayer method)

24- Hour	Dipping method		Topical Sprayer method	
	Concentration (mg/l)	Standard Error	Concentration (mg/l)	Standard Error
<i>Jatropha gossypifolia</i>	6855.88 ($r^2 = 0.88$)	1699.650	10,716 ($r^2 = 0.95$)	891.35
<i>Cleome viscosa</i>	14,512 ($r^2 = 0.89$)	387.76	14,716 ($r^2 = 0.87$)	888.74
<i>Amaranthus viridis</i>	15,201.73 ($r^2 = 0.89$)	358.43	16,241.13 ($r^2 = 0.96$)	958.43

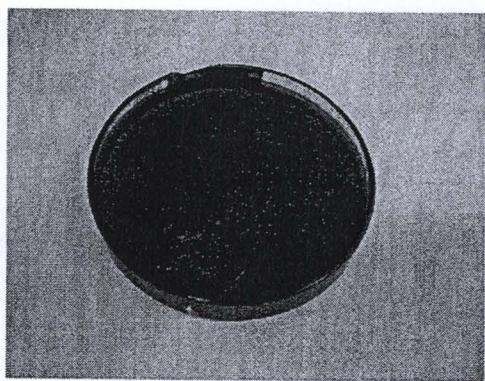
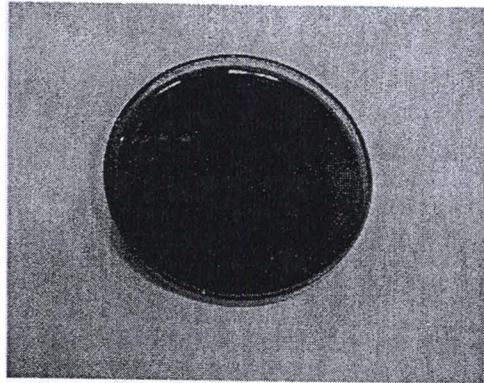
ดังนี้ สารสกัดจากใบจะหุ่งแดง จึงมีประสิทธิภาพในการกำจัดหนอนกระตุ้นมากที่สุด จึงจะขออุ่นเน้น เลพะ การศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับประสิทธิภาพจะหุ่งแดง โดยใช้สารละลายที่มาสกัดโดยวิธีซอกห์เลต สอง ตัวทำละลาย คือ Ethyl alcohol เพื่อเปรียบเทียบกับสารที่สกัดด้วยสาร ethylacetate จากนั้นนำสารที่ออกฤทธิ์ คือสูตรมาหาสารออกฤทธิ์สำคัญต่อไป

5.2 ปริมาณสารจากใบจะหุ่งแดง (*Jatropha gossypifolia*)

จากการสกัดสารจากใบจะหุ่งแดงปั่นละเอียดทั้งหมด 90 กรัม/1 ชุดสกัดซอกห์เลต โดยมี Ethyl acetate หรือ Ethanol เป็นตัวทำละลายแล้วนำไประเหยตัวทำละลายออกโดยใช้เครื่อง Rotary evaporator ที่ อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส จะได้สารสกัดหยาบ (Crude extract) ปริมาณ 6.35 กรัม (7.06% w/w) และ 4.28 กรัม (4.76% w/w) ตามลำดับ และสารสกัดหยาบมีลักษณะ เหนียวข้นสีเขียวเข้มออกดำ

ตารางที่ 2 ปริมาณสารจากใบกระหุ่งแดง

ตัวทำละลาย	น้ำหนัก (กรัม)	เปอร์เซ็นต์ yield (w/w)	ลักษณะสาร
Ethyl acetate	6.35	7.06	เหนียวข้นสีเขียวเข้มออกดำ
Ethanol	4.28	4.76	เหนียวข้นสีเขียวเข้มออกดำ

ภาพ สารสกัดหมายจากตัวทำละลายต่างๆ

ก. สารสกัดหมายที่มี Ethyl acetate เป็นตัวทำละลาย

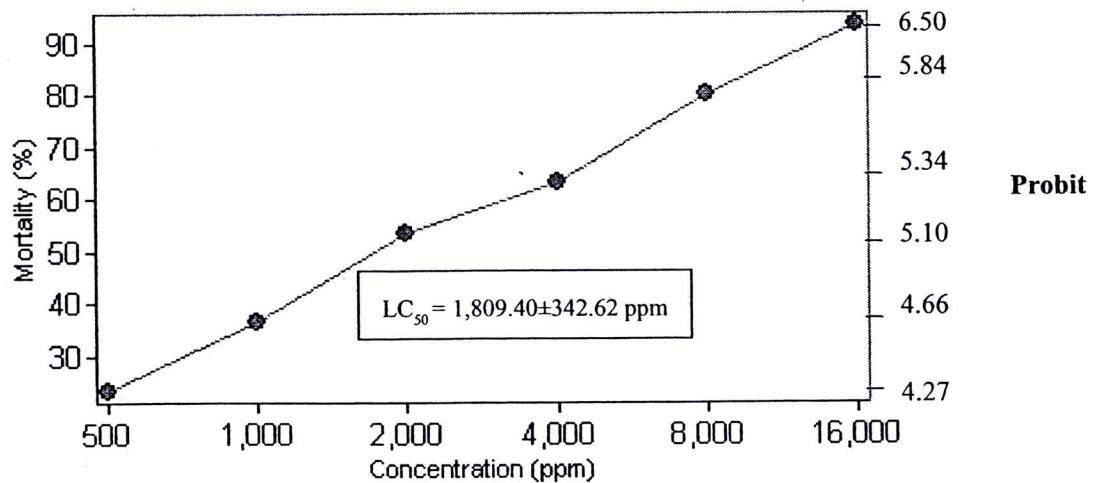
ข. สารสกัดหมายที่มี Ethanol เป็นตัวทำละลาย

5.3.1 ความเป็นพิษของสารสกัดหยาบจากใบละหุ่งแคง (*Jatropha gossypifolia*) ที่มีต่อหนอน

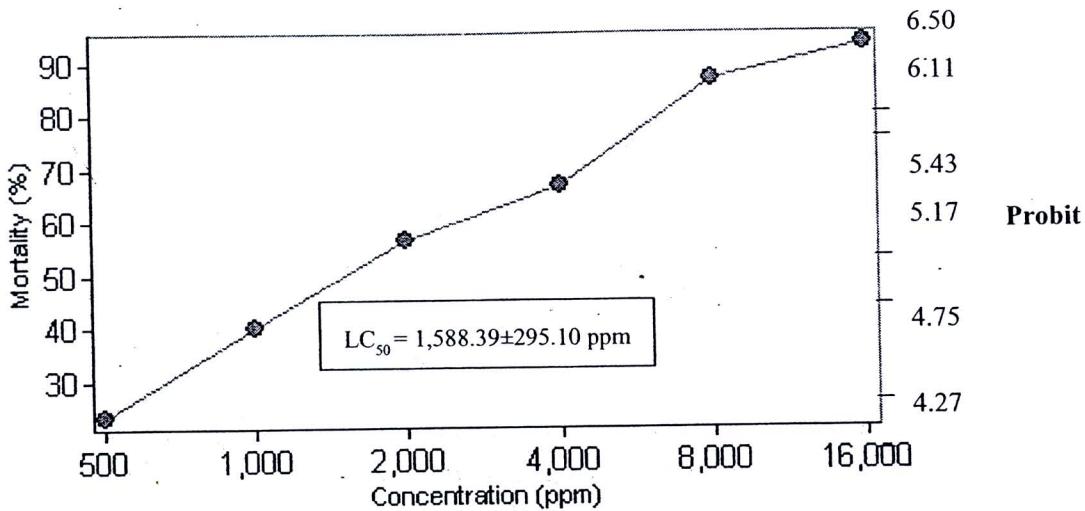
กระทุ่อม (*Spodoptera exigua*)

5.3.1 ผลความเป็นพิษของสารสกัดหยาบจากใบละหุ่งแคงที่มี Ethyl acetate เป็นตัวทำละลาย (Ethyl acetate crude extract) โดยวิธี Dipping method

เมื่อนำสารสกัดไปทดสอบประสิทธิภาพความเป็นพิษต่อเปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อม วัยที่ 2 โดยใช้ความเข้มข้นของสารสกัดแบบ Double concentration รวมทั้งหมด 7 ความเข้มข้น ดังนี้กลุ่มควบคุม (70% Ethanol) 500, 1,000, 2,000, 4,000, 8,000 และ 16,000 ppm. ตามลำดับ เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมที่เวลา 24 ชั่วโมงเท่ากัน 0.00 ± 0.00 , 23.33 ± 5.77 , 36.67 ± 5.77 , 53.33 ± 5.77 , 63.33 ± 20.82 , 80.00 ± 17.32 และ 93.33 ± 5.77 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ ที่เวลา 48 ชั่วโมง มีเปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมเท่ากัน 0.00 ± 0.00 , 23.33 ± 5.77 , 40.00 ± 0.00 , 56.67 ± 5.77 , 66.67 ± 15.28 , 86.67 ± 15.28 และ 93.33 ± 5.77 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ มีค่า LC_{50} ที่เวลา 24 และ 48 ชั่วโมง เท่ากัน $1,809.40 \pm 342.62$ และ $1,588.39 \pm 295.10$ ppm

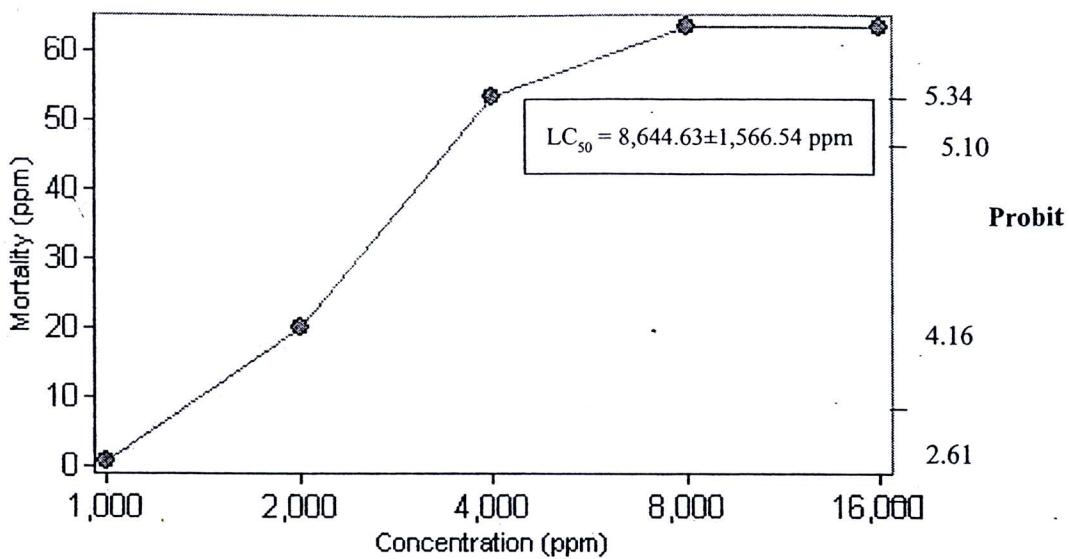
ภาพ เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 หลังจากได้รับสารสกัดจากใบละหุ่งแคง (Ethyl acetate crude extract) ที่เวลา 24 ชั่วโมงโดยวิธี Dipping method

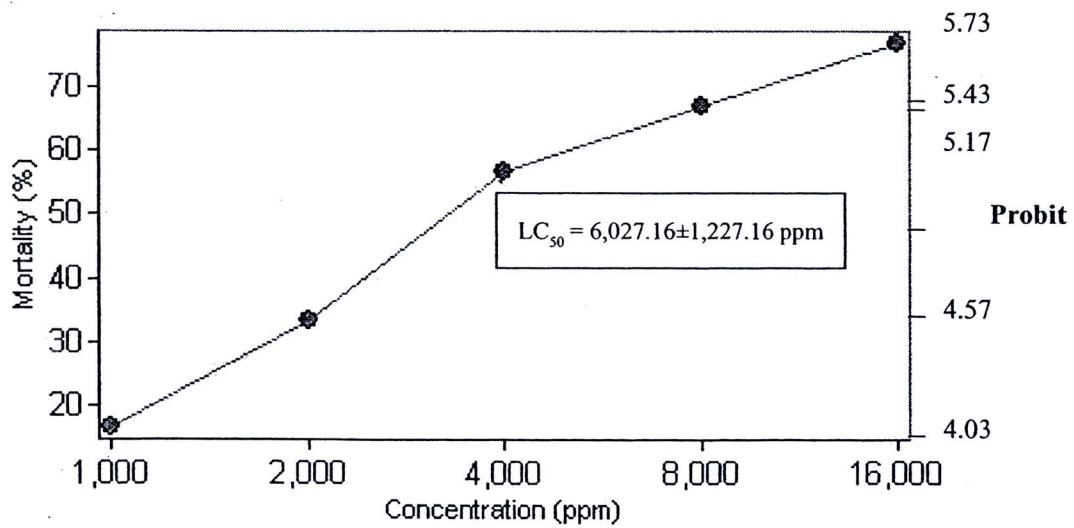
ภาพ เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 หลังจากได้รับสารสกัดจากใบละหุ่งแดง (Ethyl acetate crude extract) ที่เวลา 48 ชั่วโมง โดยวิธี Dipping method

5.3.2 ผลความเป็นพิษของสารสกัด hairy จากใบละหุ่งแดงที่มี Ethyl acetate เป็นตัวทำละลาย (Ethyl acetate crude extract) โดยวิธี Topical sprayer method

เมื่อนำสารสกัดไปทดสอบประสิทธิภาพความเป็นพิษต่อเปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 โดยใช้ความเข้มข้นของสารสกัดแบบ Double concentration รวม 6 ความเข้มข้นดังนี้ กลุ่มควบคุม (70% Ethanol), 1,000, 2,000, 4,000, 8,000 และ 16,000 ppm เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมที่เวลา 24 ชั่วโมงเท่ากับ 0.00 ± 0.00 , 0.00 ± 0.00 , 20.00 ± 20.00 , 53.33 ± 15.28 , 63.33 ± 20.82 และ 63.33 ± 20.82 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อม ที่เวลา 48 ชั่วโมงเท่ากับ 0.00 ± 0.00 , 16.67 ± 15.28 , 33.33 ± 11.55 , 56.67 ± 11.55 , 66.67 ± 25.17 และ 76.67 ± 5.77 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ (ตารางที่ 3) และมีค่า LC_{50} ที่เวลา 24 และ 48 ชั่วโมง เท่ากับ $8,644.63 \pm 1,566.54$ ppm และ $6,027.16 \pm 1,227.16$ ppm ตามลำดับ

ภาพ เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 หลังจากได้รับสารสกัดจากในละหุ่งแดง (Ethyl acetate crude extract) ที่เวลา 24 ชั่วโมง โดยวิธี Topical sprayer method

ภาพ เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 หลังจากได้รับสารสกัดจากในละหุ่งแดง (Ethyl acetate crude extract) ที่เวลา 48 ชั่วโมง โดยวิธี Topical sprayer method

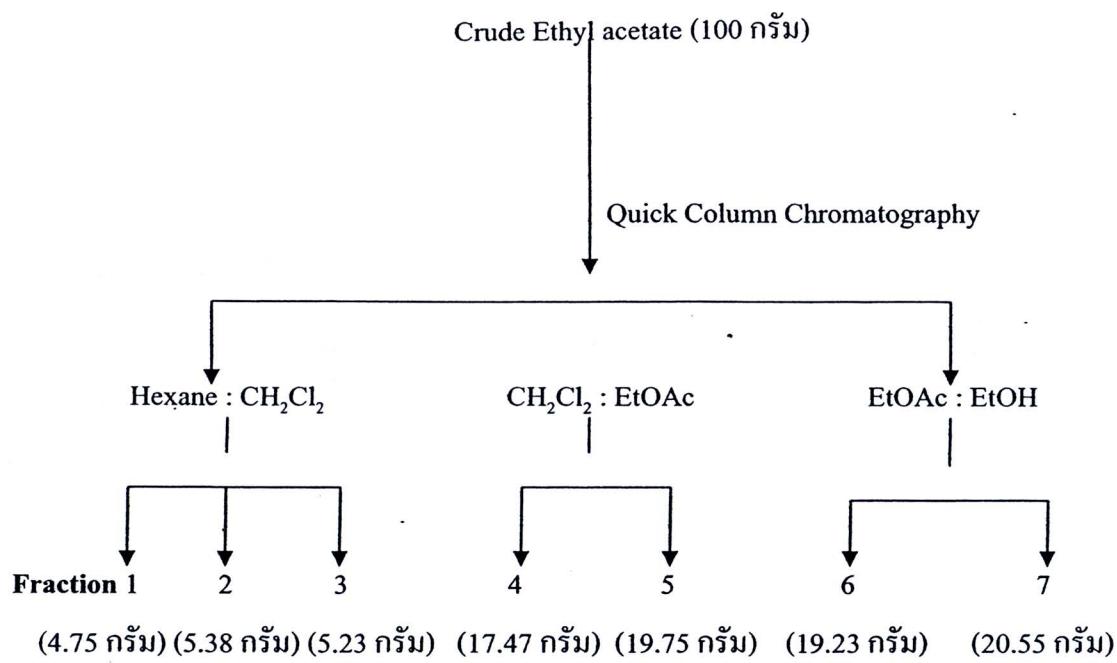
เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดลองดังตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าสารสกัดด้วยตัวทำละลาย ethylacetate ให้ผลการทดลองดีกว่า คือมีค่าความเป็นพิษสูงกว่าสารสกัดจากใบแก่ต่อหุ่นแดง ที่สกัดโดยethyl alcohol ดังนั้นการทดลองนี้จึงทำการแยกหาสารบริสุทธิ์ภายในสารสกัดจากใบหล่หุ่นแดงแก่ชั่งสกัดโดยใช้ ethylacetate ต่อไป

5.4 ผลการแยกสารบริสุทธิ์ของสารสกัดจากใบหล่หุ่นแดง (*Jatropha gossypifolia*) ที่มีผลต่อความเป็นพิษในหนอนกระทุ่อม (*Spodoptera exigua*)

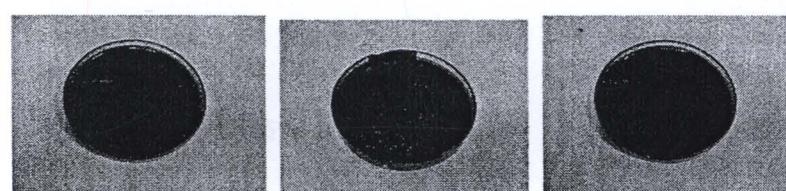
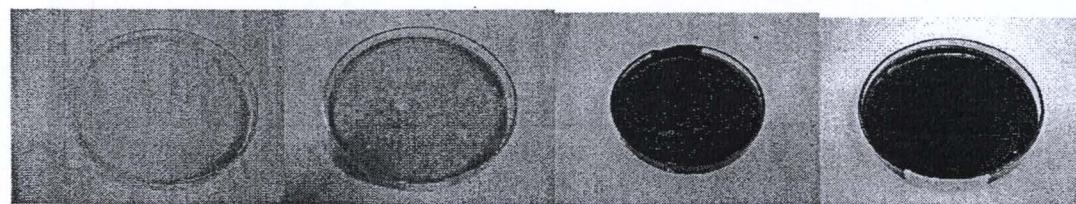
5.4.1 ผลการแยกองค์ประกอบทางเคมีของใบหล่หุ่นแดง โดยวิธี Quick Column Chromatography จากใบหล่หุ่นแดง (*Jatropha gossypifolia*) นำหนักแห้ง 1.44 กิโลกรัมที่สกัดด้วยวิธีซอกท์เลต (Soxhlet extraction) โดยมี Ethyl acetate เป็นตัวทำละลายแล้วนำไปประเหยตัวทำละลายออกโดยใช้เครื่อง Rotary evaporator ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส จะได้สารสกัดหยาบ (Ethyl acetate crude extract) ที่มีลักษณะเหนียวข้นสีเขียวเข้มปริมาณ 100 กรัม แล้วนำมาแยกองค์ประกอบ ทางเคมีโดยวิธี Quick Column Chromatography โดยใช้ตัวทำละลายในการแยกสารดังนี้ $0.5\% \text{CH}_2\text{Cl}_2$: Hexane – $100\% \text{CH}_2\text{Cl}_2$, $0.5\% \text{EtOAc}$: CH_2Cl_2 – $100\% \text{EtOAc}$ และ $0.5\% \text{EtOH}$: EtOAc – $100\% \text{EtOH}$ จากระบบตัวทำละลาย ดังกล่าวเก็บ Fraction ได้ทั้งหมด 7 Fraction

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ห้องสมุดงานวิจัย
วันที่..... 01 ต.ค. 2555
เลขทะเบียน..... 247379
เลขเรียกหนังสือ.....

ภาพ การแยกองค์ประกอบทางเคมีโดยวิธี Quick Column Chromatography

ภาพ สารสกัดหยาบ (Crude extract) จากระบบตัวทำละลายต่างๆ โดยวิธี Quick Column Chromatography

ก สารสกัดหยาบจาก Fraction ที่ 1

(0.5%CH₂Cl₂ : Hexane - 20% CH₂Cl₂ : Hexane)

ก สารสกัดหยาบจาก Fraction ที่ 3

(70%CH₂Cl₂ : Hexane - 100% CH₂Cl₂)

ข สารสกัดหยาบจาก Fraction ที่ 2 (20%

CH₂Cl₂ : Hexane - 70%CH₂Cl₂ : Hexane)

จ สารสกัดหยาบจาก Fraction ที่ 4 (0.5%

EtOAc : CH₂Cl₂ - 35%EtOAc : CH₂Cl₂)

จ สารสกัดหมายจาก Fraction ที่ 5 (40% EtOAc :
 CH_2Cl_2 - 100 % EtOAc)

ฉ สารสกัดหมายจาก Fraction ที่ 6 (0.5%EtOH :
EtOAc - 50% EtOH : EtOAc)

ช สารสกัดหมายจาก Fraction ที่ 7 (55% EtOH :EtOAc - 100% EtOH)

ตารางที่ การแยกองค์ประกอบทางเคมีของใบละหุ่งแดง โดยวิธี Quick Column Chromatography ด้วยระบบตัวทำละลายต่างๆ

Fraction	ระบบตัวทำละลาย	ลักษณะสารสกัด	น้ำหนัก (กรัม)
1	0.5% CH_2Cl_2 : Hexane	หนึ่ดสีขาวขุ่น	4.75
	ถึง 20% CH_2Cl_2 : Hexane		
2	20% CH_2Cl_2 : Hexane	หนึ่ดสีน้ำตาลอ่อน	5.38
	ถึง 70% CH_2Cl_2 : Hexane		
3	70% CH_2Cl_2 : Hexane	หนึ่ดสีเขียวเข้มออกคำ	5.23
	ถึง 100% CH_2Cl_2		
4	0.5% EtOAc : CH_2Cl_2	หนึ่ดสีเขียวเข้มออกคำ	17.47
	ถึง 35%EtOAc : CH_2Cl_2	และมีผลึกของแข็ง	
5	40% EtOAc : CH_2Cl_2	หนึ่ดสีเขียวเข้มออกคำ	19.75
	ถึง 100 % EtOAc		
6	0.5% EtOH : EtOAc	หนึ่ดสีเขียวเข้มออกคำ	19.23
	ถึง 50% EtOH : EtOAc		
7	55% EtOH : EtOAc	หนึ่ดสีเขียวเข้มออกคำ	20.55
	ถึง 100% EtOH		

5.4.2 ผลของสารสกัดขยายจากระบบตัวทำละลายผสมที่มีต่อหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 โดยวิธี

Dipping method

เมื่อนำสารสกัดขยายจากระบบตัวทำละลายผสม ได้แก่ Hexane : CH₂Cl₂, CH₂Cl₂ : EtOAc และ EtOAc : EtOH ไปทดสอบประสิทธิภาพความเป็นพิษต่อเปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 โดยวิธี Dipping method โดยใช้ความเข้มข้นของสารสกัด รวมทั้งหมด 6 ความเข้มข้น ดังนี้ กลุ่มควบคุม (95%Ethanol) 1,000, 2,000, 3,000, 4,000 และ 5,000 ppm. พบร้าสารสกัดขยายจากระบบตัวทำละลายผสม CH₂Cl₂ : EtOAc (40% EtOAc : CH₂Cl₂ - 100 % EtOAc) ซึ่งอยู่ใน Fraction ที่ 5 มีผลต่อเปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมวัยที่เวลา 24 ชั่วโมงดังนี้ 0.00±0.00, 23.33±5.77, 43.33±5.77, 53.33±5.77, 63.33±5.77 และ 73.33±5.77 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ที่เวลา 48 ชั่วโมง มีผลต่อเปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมวัยที่เวลา 24 ชั่วโมงดังนี้ 0.00±0.00, 26.67±5.77, 43.33±5.77, 56.67±5.77, 66.67±5.77 และ 76.67±5.77 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ (ตารางที่ 6) และมีค่า LC₅₀ ที่เวลา 24 และ 48 ชั่วโมงเท่ากัน 2,887.34±363.24 ppm และ 2,665.22±350.47 ppm ทั้งนี้พบร้าว่าที่ระบบตัวทำละลายผสมอื่นๆ (Hexane : CH₂Cl₂ และ EtOAc : EtOH) (Fraction 1-4, 6-7) ไม่มีผลต่อเปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมมากนัก โดยมีค่าเปอร์เซ็นต์การตายอยู่ที่ 10-13.33 เปอร์เซ็นต์ เมื่อทดสอบกับสารที่ความเข้มข้น 9,000 ppm เป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง

ตาราง เปอร์เซ็นต์การตายเฉลี่ย ± ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน⁽¹⁾ ของ *S.exigua* หลังจากได้รับสารสกัดจากในละหุ่งแดงจาก Fraction ที่ 5 (40% EtOAc : CH₂Cl₂ - 100 % EtOAc) ที่ระดับความเข้มข้นต่างๆ ที่เวลา 24 และ 48 ชั่วโมง โดยวิธี Dipping method

ความเข้มข้นของสารสกัด จากใบละหุ่งแดง (ppm)	เปอร์เซ็นต์การตายเฉลี่ยของหนอนกระดูกหอม ⁽³⁾ ± SD	
	24 ชั่วโมง	48 ชั่วโมง
0.00 ⁽²⁾	0.00±0.00 ^f	00.00±0.00 ^f
1,000	23.33±5.77 ^e	26.67±5.77 ^e
2,000	43.33±5.77 ^d	43.33±5.77 ^d
3,000	53.33±5.77 ^c	56.67±5.77 ^c
4,000	63.33±5.77 ^b	66.67±5.77 ^b
5,000	73.33±5.77 ^a	76.67±5.77 ^a

⁽¹⁾ การตายเฉลี่ยได้จากการทดลอง 3 จำพวก ละ 10 ตัว

⁽²⁾ Control treatment : 70% Ethanol

⁽³⁾ Mean ± SD ตามค่าเฉลี่ยตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละกลุ่มที่มีความแตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P < 0.05) โดยใช้วิธี Duncan's Multiple Range Test

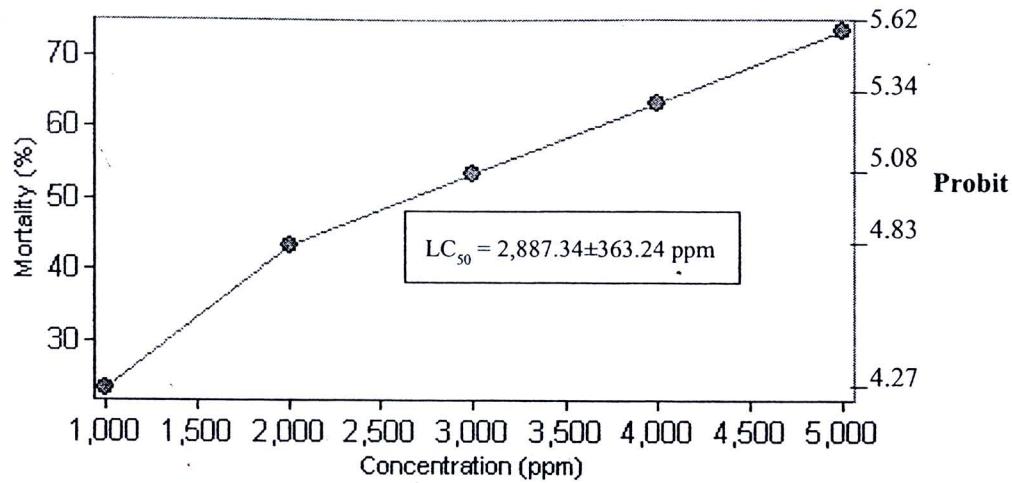
ตาราง เปอร์เซ็นต์การตายเฉลี่ย ± ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน⁽¹⁾ ของ *S.exigua* หลังจากได้รับสารสกัดจากใบ
ละหุ่งแดง (Fraction ที่ 1,2,3,4,6 และ 7) ที่เวลา 24 ชั่วโมง โดยวิธี Dipping method

ความเข้มข้น (ppm)	เปอร์เซ็นต์การตายเฉลี่ยของหนอนกระดูกหอม ⁽³⁾ ± SD แต่ละ Fraction					
	1	2	3	4	6	7
0.00 ⁽¹⁾	0.00±0.00 ^d	0.00±0.00 ^d	0.00±0.00 ^d	0.00±0.00 ^d	0.00±0.00 ^e	0.00±0.00 ^d
5,000	0.00±0.00 ^d	3.33±5.77 ^c	6.67±5.77 ^c	3.33±5.77 ^c	3.33±5.77 ^d	6.67±5.77 ^c
6,000	3.33±5.77 ^c	6.67±5.77 ^b	6.67±5.77 ^c	3.33±5.77 ^c	3.33±5.77 ^d	6.67±5.77 ^c
7,000	6.67±5.77 ^b	6.67±5.77 ^b	10.00±0.00 ^b	6.67±5.77 ^b	6.67±5.77 ^c	10.00±0.00 ^b
8,000	6.67±5.77 ^b	10.00±0.00 ^a	10.00±0.00 ^b	6.67±5.77 ^b	10.00±0.00 ^b	10.00±0.00 ^b
9,000	10.00±0.00 ^a	10.00±0.00 ^a	13.33±5.77 ^a	13.33±5.77 ^a	10.00±0.00 ^a	13.33±5.77 ^a

⁽¹⁾ การตายเฉลี่ยได้จากการทดลอง 3 ชุด ๆ ละ 10 ตัว

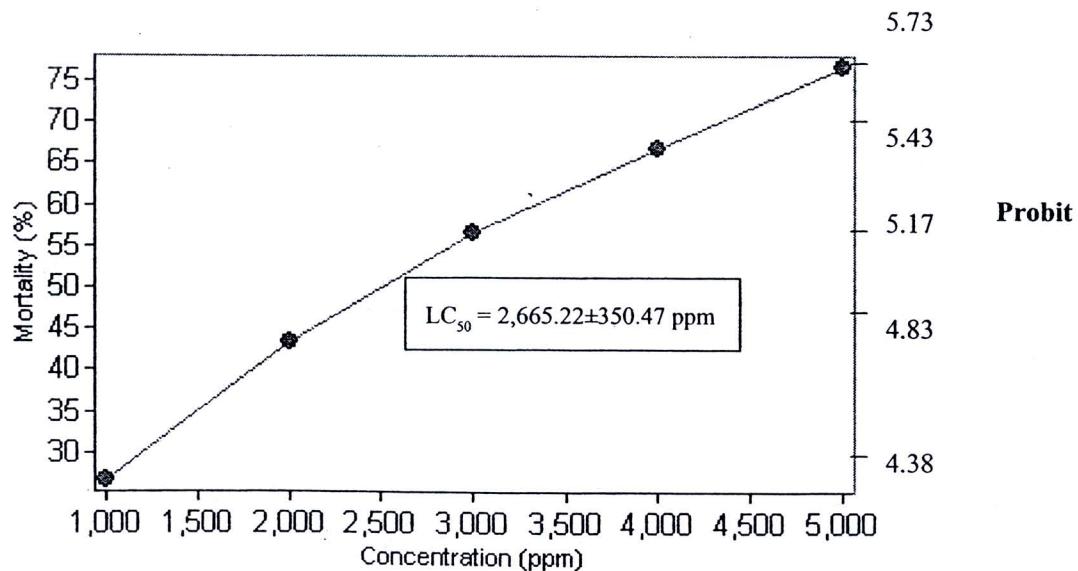
⁽²⁾ Control treatment : 70% Ethanol

⁽³⁾ Mean ± SD ตามด้วยตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละคอลัมน์มีความแตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P < 0.05) โดยใช้วิธี Duncan's Multiple Range Test

ภาพ เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 หลังจากได้รับสารสกัดจากใบละหุ่งแดง

ที่ระบบตัวทำละลาย CH_2Cl_2 : EtOAc ที่เวลา 24 ชั่วโมงโดยวิธี Dipping method

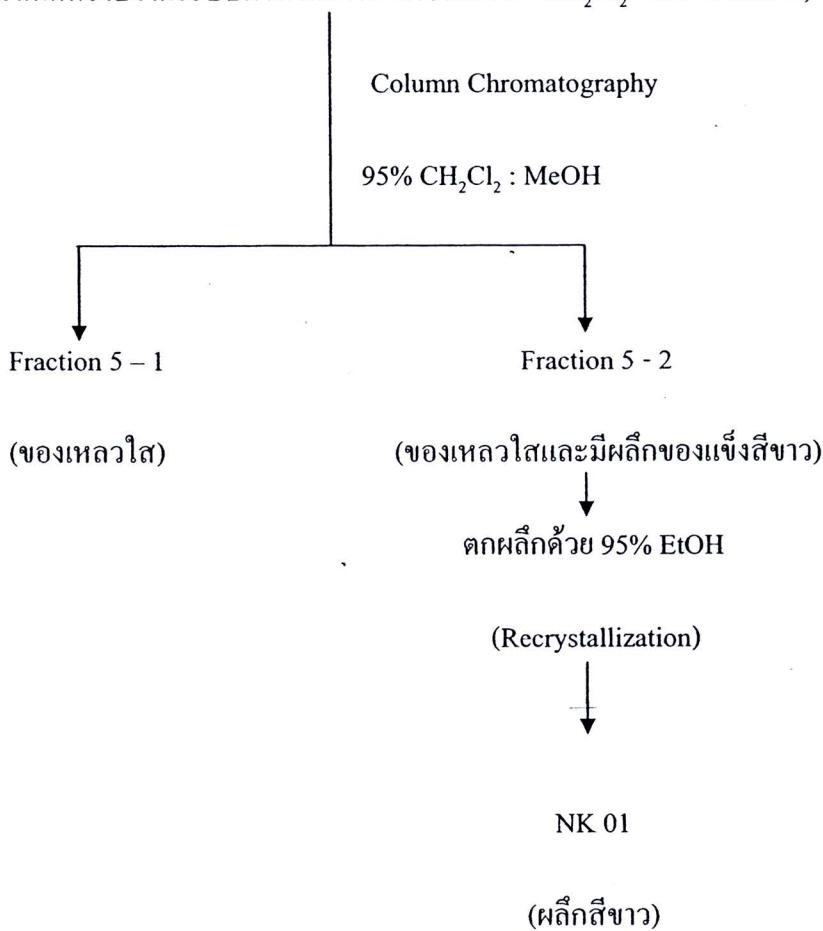
ภาพ เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 หลังจากได้รับสารสกัดจากใบละหุ่งแดงที่ระบบตัวทำละลาย CH_2Cl_2 : EtOAc (Fraction ที่ 5) ที่เวลา 48 ชั่วโมงโดยวิธี Dipping method

5.4.3 ผลการแยกองค์ประกอบทางเคมีของใบกระหุ่งแดง โดยวิธี Column Chromatography และการวิเคราะห์สูตรโครงสร้าง โดยวิธี NMR spectroscopy

จากวิธีการแยกองค์ประกอบทางเคมีโดยวิธี Quick Column Chromatography พบว่า Fractionที่ 5 จากระบบตัวทำละลายผสม (40% EtOAc : CH₂Cl₂ - 100 % EtOAc) มีผลต่อเปอร์เซ็นต์การตاخของหนอนกระหุ่ง หอมวัยที่ 2 จึงนำ Fraction ดังกล่าวมาแยกองค์ประกอบทางเคมีต่อโดยวิธี Column Chromatography โดยแสดงผลการทดลองดังนี้

Fraction 5

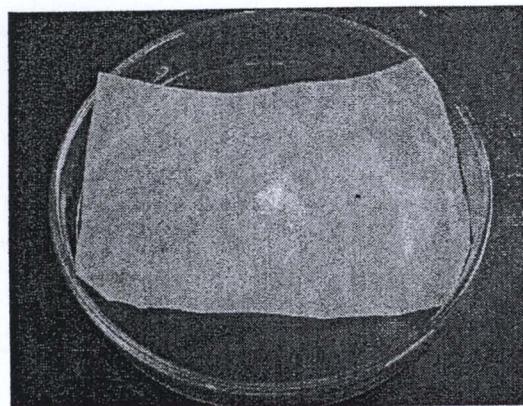
(สารสำคัญจากระบบตัวทำละลาย 40% EtOAc : CH₂Cl₂ - 100 % EtOAc)

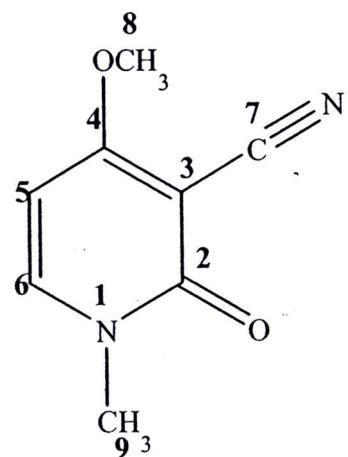
ภาพ การแยกองค์ประกอบทางเคมีจากใบกระหุ่งแดง โดยวิธี Column Chromatography

จากนั้นนำสาร NK01 ซึ่งเป็นสารผลึกสีขาว (ภาพที่ 32) ไปวิเคราะห์สูตรโครงสร้างโดยวิธี NMR spectroscopy และแสดงผลดังนี้ ¹H NMR (400 MHz, DMSO-d₆) δ 8.07 (1H, d, J = 7.6 Hz), 6.40 (1H, d, J =

7.6 Hz), 3.96 (3H, s), 3.41 (3H, s); ^{13}C NMR (100 MHz, DMSO-d₆) δ 172.6, 160.9, 146.1, 114.6, 93.7, 85.7, 57.6, 36.7 ซึ่งเป็นโครงสร้างของสาร Ricinine

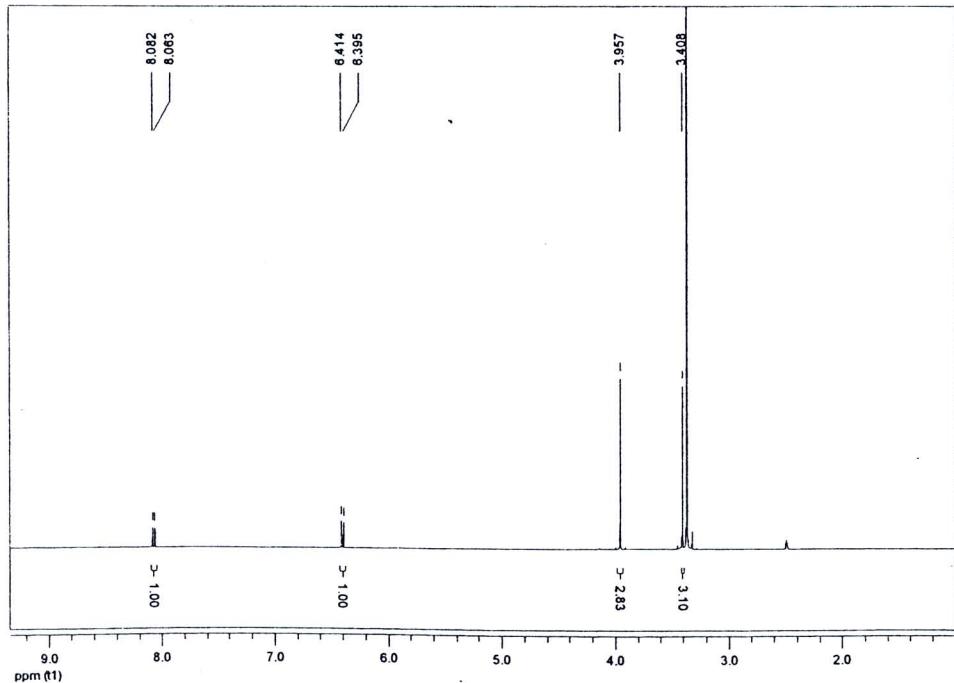
ภาพ สาร Ricinine จากขั้นตอน Column Chromatography

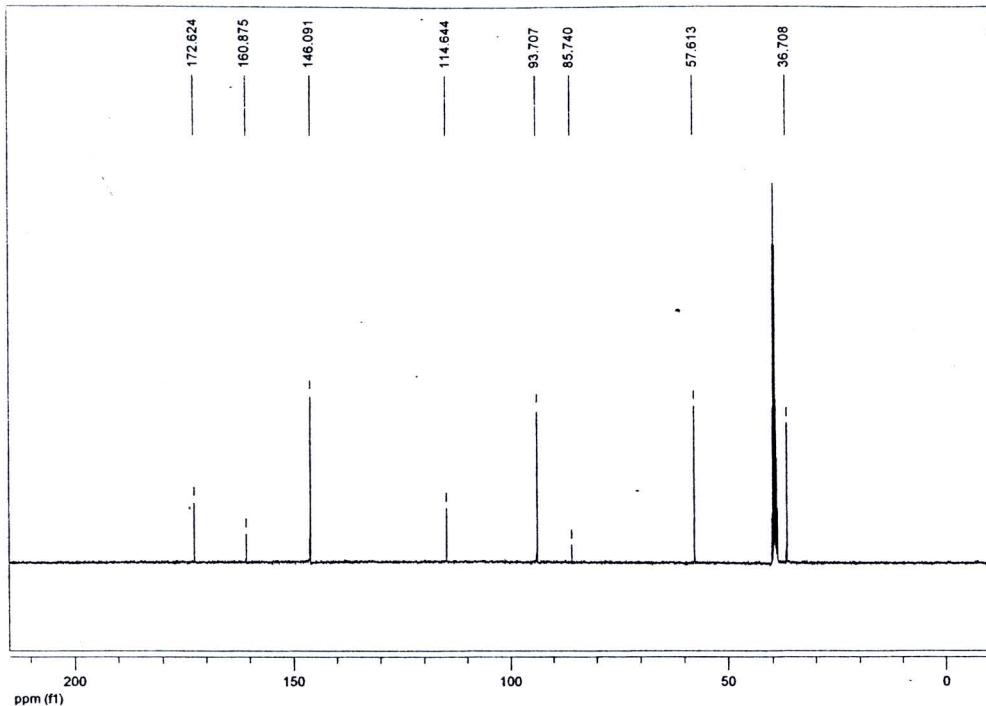
ภาพ สูตร โครงสร้างของสาร Ricinine ที่ระบุตำแหน่ง H และ C

ตาราง ผลการวิเคราะห์สาร Ricinine โดยวิธี NMR spectroscopy (^1H NMR และ ^{13}C NMR)

ตำแหน่ง	^1H NMR	^{13}C NMR
2	-	172.6
3	-	114.6
4	-	160.9
5	6.40 (1H, d, $J=7.6\text{Hz}$)	93.7
6	8.07 (1H, d, $J=7.6\text{ Hz}$)	146.1
7	-	85.7
8	3.96 (3H, s)	57.6
9	3.41 (3H, s)	36.7

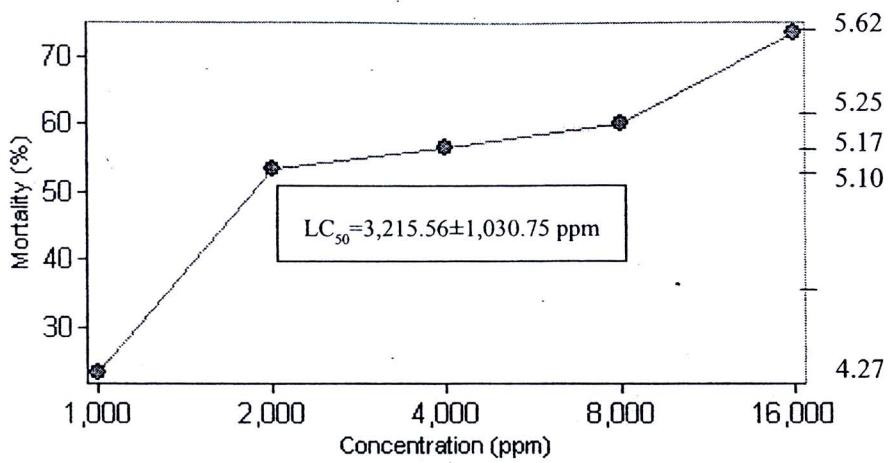
ภาพ ^1H NMR spectrum ของสาร Ricinine

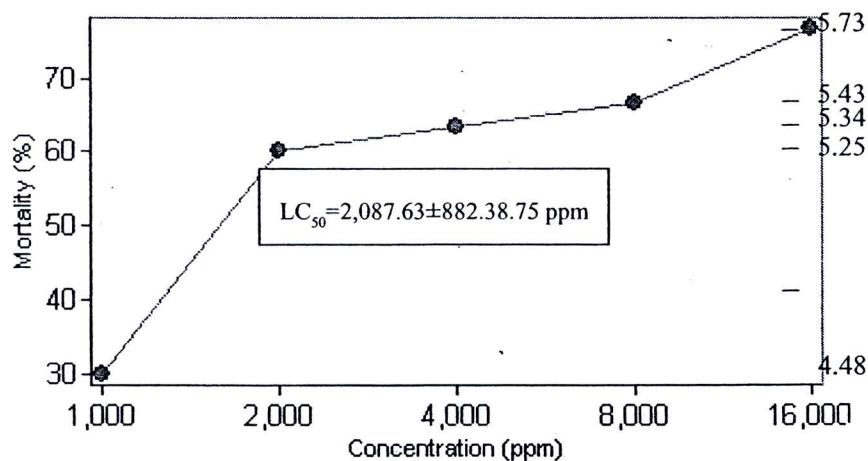
ภาพ ^{13}C NMR spectrum ของสาร Ricinine

5.4.4 ผลของสาร Ricinine ที่มีผลต่อปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระตุ้หอมวัยที่ 2 โดยวิธี Topical sprayer method

จากการนำสาร Ricinine ไปทดสอบกับหนอนกระตุ้หอมวัยที่ 2 ด้วยวิธี Topical sprayer method โดยเตรียมความเข้มข้นของสารสกัด 6 ความเข้มข้นดังนี้ กลุ่มควบคุม (100% acetone), 1,000, 2,000, 4,000, 8,000 และ 16,000 ppm เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระตุ้หอมที่เวลา 24 ชั่วโมงเท่ากับ 0.00 ± 0.00 , 23.33 ± 20.82 , 53.33 ± 5.77 , 56.67 ± 20.82 , 60.00 ± 0.00 และ 73.33 ± 25.17 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ และ เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระตุ้หอมที่เวลา 48 ชั่วโมงเท่ากับ 0.00 ± 0.00 , 30.00 ± 26.46 , 60.00 ± 10.00 , 63.33 ± 15.28 , 66.67 ± 5.77 และ 76.67 ± 25.17 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ มีค่า LC_{50} ที่เวลา 24 และ 48 ชั่วโมง เท่ากับ $3,215.56 \pm 1,030.75$ ppm และ $2,087.63 \pm 882.38$ ppm

ภาพ เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่มวัยที่ 2 หลังจากได้รับสาร Ricinine จากใบละหุ่งแดงที่เวลา 24 ชั่วโมง โดยวิธี Topical sprayer method

ภาพ เปอร์เซ็นต์การตายของหนอนกระทุ่มวัยที่ 2 หลังจากได้รับสาร Ricinine จากใบละหุ่งแดงที่เวลา 48 ชั่วโมง โดยวิธี Topical sprayer method

ตาราง เปรียบเทียบค่า LC₅₀ ของหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 หลังจากได้รับสารสกัดจากใบละหุ่งแดงที่เวลา 24 ชั่วโมง โดยวิธี Dipping method และ Topical sprayer method

<i>Jatropha gossypifolia</i>	วิธี	LC ₅₀ (24 ชม.)	LC ₅₀ (48 ชม.)
		ppm	ppm
EtOAc crude extract	Dipping	1,809.40±342.62	1,588.39±295.10
	Topical sprayer	8,644.63 ± 1,566.54	6,027.16±1,227.16
EtOH crude extract	Dipping	34,570.65± 3,572.17	26,796.21±3,527.98
Ricinine	Topical sprayer	3,215.56±1,030.75	2,087.63±882.38.75

หมายเหตุ EtOAc crude extract ละลายน้ำ 70% Ethanol

EtOH crude extract ละลายน้ำ 70% Ethanol

Ricinine ละลายน้ำ 100% Acetone

5.5. ผลการเปลี่ยนแปลงของเอนไซม์ Carboxylesterase และ Glutathione-S-transferase ของ หนอนกระทุ่อม (*Spodoptera exigua*) หลังจากได้รับสารสกัดจากใบละหุ่งแดง (*Jatropha gossypifolia*)

5.5.1 ผลการเปลี่ยนแปลงของระดับเอนไซม์ Carboxylesterase

หลังจากหนอนกระทุ่อมได้รับสารสกัดจากใบละหุ่งแดงที่เวลา 24 ชั่วโมง จำนวนน้ำหนอนกระทุ่อมที่รอดชีวิตมาตรวจนวัดระดับของเอนไซม์ โดยใช้ pNPA (Paranitrophenyl acetate) เป็นสารตัวต้น และตรวจวัดปฏิกิริยาไฮโดรไลซิสของสาร pNPA โดยใช้ Spectrophotometer ที่ความยาวคลื่นแสง 400 นาโนเมตร พบร่วงสารละลาย pNPA จากที่มีลักษณะเป็นสารละลายใส เปลี่ยนเป็นสารละลายที่มีสีเหลืองของสาร Paranitrophenol จากการตรวจปฏิกิริยาของเอนไซม์ดังกล่าวพบว่า กลุ่มควบคุม (Control)

และ กลุ่ม Treatment มีปฏิกิริยาเท่ากับ 1.55 ± 0.47 nM paranitrophenol / mg protein / min และ 17.90 ± 4.66 nM paranitrophenol / mg protein / min ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มควบคุม และ กลุ่ม Treatment พบว่าระดับของเอนไซม์ Carboxylesterase เพิ่มขึ้น 0.12 เท่า

ตาราง ปฏิกิริยาของเอนไซม์ Carboxyl esterase \pm ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน โดยวิธี pNPA assay

หนอนกระตุ้ห้อมวัยที่ 2	ปฏิกิริยาเอนไซม์ Carboxyl esterase ⁽¹⁾	CF ⁽⁴⁾
(nM paranitrophenol / mg protein / min)		
Control ⁽²⁾	1.55 ± 0.47^b	
Treatment ⁽³⁾	17.90 ± 4.66^a	0.12

⁽¹⁾ คือ ค่าเฉลี่ย \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ตามคัวยอักษรที่เหมือนกันภายในแต่ละกลุ่มนี้ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้วิธี Duncan's Multiple Range Test ($P < 0.05$)

⁽²⁾ คือระดับของเอนไซม์ Carboxyl esterase ของหนอนกระตุ้ห้อมวัยที่ 2 ที่ทดสอบด้วย 70% Ethanol (กลุ่มควบคุม)

⁽³⁾ คือระดับของเอนไซม์ Carboxyl esterase ของหนอนกระตุ้ห้อมวัยที่ 2 ที่รอดชีวิตที่เวลา

24 ชั่วโมง

⁽⁴⁾ Correction factor = (Enzyme activity of control) / (Enzyme activity of treatment)

5.5.2 ผลการเปลี่ยนแปลงของระดับเอนไซม์ Glutathione-S-transferase

หลังจากหนอนกระตุ้ห้อมได้รับสารสกัดจากใบละหุ่งแดงที่เวลา 24 ชั่วโมง จากนั้นนำหนอนกระตุ้ห้อมที่รอดชีวิตมาตรวจการเปลี่ยนแปลงของระดับเอนไซม์ Glutathione-S-transferase โดยใช้ CDNB (Chorodinitrobenzene) เป็นสารตั้งต้น และตรวจวัดปฏิกิริยาของเอนไซม์โดย Spectrophotometer ที่ความยาวคลื่นแสง 340 นาโนเมตร พบว่ากลุ่มควบคุม (Control) และกลุ่ม Treatment มีปฏิกิริยาเท่ากับ 0.05 ± 0.02

DNB Conjugated product/mg protein/ min และ 0.43 ± 0.68 conjugated product/mg protein/min ตามลำดับ
และปฏิกริยาของเอนไซม์ในกลุ่ม Treatment เพิ่มขึ้นจากกลุ่มควบคุม 1.62 เท่า

ตาราง ปฏิกริยาของเอนไซม์ Glutathione-S-transferase \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิธี CDNB assay

หนอนกระตุ้หอนวัยที่ 2 ปฏิกริยาเอนไซม์ Glutathione-S-transferase⁽¹⁾ CF⁽⁴⁾

(CDNB conjugated product / mg protein / min)

Control⁽²⁾ 0.05 ± 0.02^b

Treatment⁽³⁾ 0.43 ± 0.68^a 1.62

¹⁾ คือ ค่าเฉลี่ย \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ตามดัวยอัตราที่เหมือนกันภายใต้เดียวกันๆ ในเมื่อ ความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้วิธี Duncan's Multiple Range Test

(P < 0.05)

²⁾ คือระดับของเอนไซม์ Glutathione-S-transferase ของหนอนกระตุ้หอนวัยที่ 2 ที่ทดสอบด้วย 70% Ethanol (กลุ่มควบคุม)

³⁾ คือระดับของเอนไซม์ Glutathione-S-transferase ของหนอนกระตุ้หอนวัยที่ 2 ที่รอดชีวิตที่เวลา

24 ชั่วโมง

⁴⁾ Correction factor = (Enzyme activity of control)/ (Enzyme activity of treatment)

5.6 ผลของสารสกัดจากใบละหุ่งแดงที่มีผลต่อแทนเนียน คือ *Meteorus pulchricornis*

เมื่อนำสารสกัดจากใบละหุ่งแดง (Ethyl acetate crude extract) ทดสอบความเป็นพิษกับ *Meteorus pulchricornis* โดยวิธี Filter paper method ซึ่งมีระดับความเข้มข้นดังนี้ กลุ่มควบคุม (70% Ethyl acetate), 2500, 5000, 10,000, 20,000 และ 40,000 ppm ตามลำดับ เปอร์เซ็นต์การตายที่เวลา 24 ชั่วโมง จาก

กลุ่มควบคุมและความเข้มข้นที่ 2,500, 5,000, 10,000 และ 20,000 ppm ไม่มีผลต่อปีอร์เซ็นต์การตาย ส่วนความเข้มข้นที่ 40,000 ppm มีปีอร์เซ็นต์การตายเท่ากับ 20.00 ± 16.33 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ที่เวลา 48 ชั่วโมง จากกลุ่มควบคุมและความเข้มข้นที่ 2,500, 5,000, 10,000 และ 20,000 ppm ไม่มีผลต่อปีอร์เซ็นต์การตาย แต่ที่ความเข้มข้น 40,000 ppm มีปีอร์เซ็นต์การตายเท่ากับ 26.67 ± 11.55 เปอร์เซ็นต์ ที่เวลา 72 ชั่วโมง จากกลุ่มควบคุมและความเข้มข้นที่ 2,500, 5,000, 10,000 และ 20,000 ppm มีปีอร์เซ็นต์การตายเท่ากับ 0.00 ± 0.00 เปอร์เซ็นต์ และที่ความเข้มข้น 40,000 ppm มีปีอร์เซ็นต์การตายเท่ากับ 33.33 ± 11.55 เปอร์เซ็นต์ ที่เวลา 96 ชั่วโมง จากกลุ่มควบคุมจนถึงความเข้มข้นที่ 10,000 ppm มีปีอร์เซ็นต์การตายเท่ากับ 0.00 ± 0.00 , 6.67 ± 11.55 และ 46.67 ± 11.55 เปอร์เซ็นต์ ที่เวลา 120 ชั่วโมงจากกลุ่มควบคุมจนถึงความเข้มข้นที่ 2,000 ppm มีปีอร์เซ็นต์การตายเท่ากับ 0.00 ± 0.00 , 6.67 ± 11.55 , 13.33 ± 23.09 และ 53.33 ± 11.55 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์หาค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปีอร์เซ็นต์การตาย โดยใช้วิธี Duncan's New Multiple Range Test พบว่าปีอร์เซ็นต์การตายของ *Meteorus pulchricornis* ที่ได้รับสารสกัดจากใบละหุ่งแดง (Ethyl acetate crude extract) ที่ระดับความเข้มข้น 40,000 ppm ที่เวลา 24-72 ชั่วโมง ระดับความเข้มข้น 20,000-40,000 ppm ที่เวลา 96 ชั่วโมงและที่ระดับความเข้มข้น 10,000-40,000 ppm ที่เวลา 120 ชั่วโมง แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $P < 0.05$

ตาราง เปรียบเทียบปริมาณต้นต่อกรัมตากาลีนของสารสกัดจากใบบัวเบ็ด(Ethyl acetate crude extract) ที่ระดับความเข้มข้นต่างๆ ที่เวลา 24, 48, 72, 96 และ 120 ชั่วโมง โดยวิธีการ Filter paper method

ความเข้มข้นของสารสกัด จากใบบัวเบ็ด (ppm)	ปริมาณต้นต่อกรัมตากาลีนของ Meteorus pulchricornis ⁽³⁾ ± SD				
	24 ชั่วโมง	48 ชั่วโมง	72 ชั่วโมง	96 ชั่วโมง	120 ชั่วโมง
0.00 ⁽²⁾	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^c	0.00±0.00 ^d
2,500	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^c	0.00±0.00 ^d
5,000	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^c	0.00±0.00 ^d
10,000	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^c	0.00±0.00 ^c
20,000	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^b	0.00±0.00 ^b	6.67±1.155 ^b	13.33±2.309 ^b
40,000	20.00±1.633 ^a	26.67±1.155 ^a	33.33±1.155 ^a	46.67±1.155 ^a	53.33±1.155 ^a

(1) การตากเยลลี่ด้วยการหยอด 3 หยาด ณ ตะแกรง 5 ตัว

(2) Control treatment : 70% Ethanol

(3) Mean \pm SDตามด้วยตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละคอกลั่มน์มีความแตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยใช้วิธี Duncan's

Multiple Range Test

5.7 ผลการศึกษาผลกระทบของสารสกัดต่อปลาทางนกยูง

ในโครงการทดลองนี้ได้ทดสอบความเป็นพิษของสารสกัดต่อสัตว์น้ำ เพื่อคุ้มครองหากมีการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำ โดยตัวแทนสำหรับสัตว์น้ำคือ ปลาทางนกยูง ซึ่งถือว่าเป็น Bio-indicator ตัวหนึ่งในการทดสอบความเป็นพิษต่อสัตว์น้ำในทางพิชิตยา ทั้งนี้ผลการทดลองเป็นไปตามตาราง

ตาราง ค่าความเป็นพิษที่ 24 ชม. และ 48 ชม. ของปลาทางนกยูงหลังรับสารสกัดจากใบละหุ่งแดง

ความเข้มข้น (ppm)	จำนวนช้ำการทดลอง	เปอร์เซ็นต์การตาย (Mean ± SD)	
		24 hr	48 hr
0	10	00.00 ± 00.00	00.00 ± 0.00
700	10	06.67 ± 0.577	16.67 ± 0.577
750	10	46.67 ± 0.577	56.67 ± 0.577
900	10	53.33 ± 0.577	60.00 ± 0.577
1000	10	100.0 ± 00.00	100.0 ± 00.00

ทั้งนี้จากการทดลองพบว่า สารสกัดจากใบละหุ่งแดง มีความเป็นพิษต่อสัตว์น้ำต่ำเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพในการใช้กำจัด หนองกระดูกหอม โดยพบว่า มีค่า $LC_{50} = 787.68$ ($r^2 = 0.96$) และ 726.78 ($r^2 = 0.89$) ppm สำหรับ 24 และ 48 ชั่วโมงหลังทดสอบสารสกัดจากใบละหุ่งแดง ตามลำดับ นอกจากนี้จากการทดลองพบว่า หากมีการให้ปลาทางนกยูงรับสารในระยะเวลาสั้น คือประมาณ สามสิบวินาที แล้วกลับสู่สภาพน้ำตามปกติ ปลาทางนกยูงจะไม่มีความเป็น พิษ หรือไม่มีเปอร์เซ็นต์การตายเกิดขึ้น จึงอาจสรุปได้ว่า หากรับสารเพียงช่วงเวลาสั้น เช่น ในสภาพจริง เช่น การปล่อยลงสู่แม่น้ำ ชนิด Point source จะไม่ก่อเกิดพิษแก่สัตว์น้ำ แต่หากสัตว์น้ำรับสารนั้นแบบต่อเนื่อง แนวโน้มการเกิดความเป็นพิษสามารถเกิดขึ้นได้ แต่ก็ยังอยู่ในระดับพิษต่ำกว่าเมื่อเทียบกับพิษต่อหนองกระดูกหอม

6. สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง และข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของสารสกัดจากพืชในการควบคุมประชากรของหนองกระดูกหอม โดยจะเปรียบเทียบการทดสอบความเป็นพิษในรูปแบบต่างๆ กับหนองวัยสอง และเปรียบเทียบอัตราการตายที่ช่วงเวลาหลังรับสารสกัดที่แตกต่างกัน

การศึกษาผลของสารสกัดจากใบละหุ่งแดงที่มีผลต่อหนองกระดูกหอมวัยที่ 2 นั้น ต้องทำการผึ่งในลักษณะก่อน ซึ่งอาจทำให้แห้งตามธรรมชาติโดยผึ่งแห้งในที่ร่ม (Shade drying) หรือผึ่งแดด (Sun drying)

เพื่อทำลายเชื้อรานหรือเชื้อแบคทีเรียต่างๆ ที่ปนเปื้อนมากับในละหุ่งแดง อีกทั้งยังช่วยให้สารแคกการจัดเก็บ และการที่นำใบละหุ่งแดงมาป่นให้ละเอียดนั้น เนื่องจากองค์ประกอบสำคัญทางเคมีจะอยู่ภายในเซลล์ จึงต้องทำลายผนังเซลล์ให้แตกออกก่อน และเป็นการเพิ่มพื้นที่ผิวสัมผัสของตัวทำละลาย เพื่อให้ตัวทำละลาย ขององค์ประกอบทางเคมีออกมายในปริมาณสูงสุด ซึ่งการทดลองครั้งนี้ได้สักดาราวยานจากในละหุ่งแดง โดยวิธีซอกท์เลท (Soxhlet extractor) และเป็นวิธีการสักดร้อน อาจจะทำให้สารเคมีในพืชชนิดนี้ถ่ายตัวได้ รวดเร็ว การสักดังกล่าวมีข้อดีคือ สะดวกและทำได้ง่าย อีกทั้งยังประหยัดตัวทำละลาย เนื่องจาก Flask ที่บรรจุตัวทำละลายได้รับความร้อนจาก Heating mantle ตัวทำละลายจึงระเหยขึ้นไปกระทบเครื่องควบแน่น (Condenser) และกลับตัวลงมาสักดาราใหม่วนเวียนเช่นนี้ จนกระทั่งการสักดาราหยุด เสร็จสมบูรณ์ การทดลองครั้งนี้ ได้สักดแยกองค์ประกอบทางเคมีจากในละหุ่งแดงโดยใช้ เอทิลแอลกอฮอล (Ethyl acetate) และเอทานอล (Ethanol) เป็นตัวทำละลาย ซึ่งตัวทำละลายดังกล่าวมีข้อสูงจึงทำให้มีอัตราการละลายของสารกร้าง จึงทำให้มีการชะ (Elute) องค์ประกอบทางเคมีจากในละหุ่งแดงออกมายานาหานิด อีกทั้งการสักดด้วยเอทานอลนั้น ยังช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ (รัตนฯ, 2547) และเมื่อทำการสักดในละหุ่งแดงแล้วจะนำสารละลายที่ได้ทั้งหมดไประเหยตัวทำละลายออกโดยใช้เครื่อง Rotary evaporator ซึ่งการใช้เครื่องมือดังกล่าว จัดเป็นวิธีการระเหยตัวทำละลายในภาวะสูญญากาศ (Distillation in vacuo) จึงเป็นวิธีการที่สะดวก ประหยัดเวลา อีกทั้งยังสามารถควบคุมอุณหภูมิการระเหยให้คงที่ได้ และสารละลายที่ระเหยออกมายังสามารถนำไปทำให้บริสุทธิ์และนำกลับมาใช้ใหม่ได้

หลังจากสักดด้วยวิธีการสักดแบบ Soxhlet extraction method ได้ทำการทดสอบ คัดเลือกหาสารสักดจากพืชที่มีประสิทธิภาพที่สุด กับหนอนกระทุ่อมวัยที่สอง พนว่า สารสักดจากละหุ่ง เป็นสารที่หาง่าย และมีประสิทธิภาพดีที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสารสักดชนิดอื่น โดยให้ผลทั้งเรื่องความเป็นพิษ ทั้งในเรื่องราคา ปริมาณสารสักดหยาน และประสิทธิภาพ ในกระบวนการคุ้มน้ำหนอนกระทุ่อม งานวิจัยนี้จึงได้มุ่งเน้นไปที่การศึกษาผลของสารสักดจากในละหุ่งแดงเพิ่มเติมต่อไป

2. ความเป็นพิษของสารสักดหยานจากในละหุ่งแดง (*Jatropha gossypifolia*) ที่มีต่อหนอน กระทุ่อม (*Spodoptera exigua*)

การศึกษารั้งนี้พบว่า สารสักดหยานโดยมีเอทิลแอลกอฮอลเป็นตัวทำละลาย (Ethyl acetate crude extract) ให้ผลในการควบคุมหนอนกระทุ่อมวัยสอง ได้ดีกว่าสารจากในละหุ่งแดงที่สักดด้วยสาร ethyl alcohol จากการทดสอบกับหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 โดยวิธีจุ่มตัวหนอน (Dipping method) และวิธีพ่นฝอย

หมอกด้านบน (Topical sprayer method) นั้น เนื่องจากสารสกัดขยายดังกล่าวมีปริมาณมากกว่า และมีผลต่ออัตราการตายของหนอนกระทุ่อมมากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับสารสกัดขยายที่มีอุทานอลเป็นตัวทำละลาย (Ethanol crude extract) ถึงแม้ว่าอุทานอลจะเป็นตัวทำละลายที่มี ข้อสูงกว่าเอทิลแอซิเตต มือตราชาระlays สารที่มากกว่า แต่สารบางตัวที่มีฤทธิ์ต่อหนอนกระทุ่อมนั้นอาจจะไม่ได้ละลายในอุทานอลได้ทุกตัว จึงทำให้สารสกัดขยายที่มีอุทิลแอซิเตตเป็นตัวทำละลายมีประสิทธิภาพที่ดีกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับอุทานอล

จากการศึกษาผลของสารสกัดจากใบกะหุงแดง (*Jatropha gossypifolia*) ด้วยวิธีซอกซ์เลต (Soxhlet extraction) โดยมีอุทิลแอซิเตต (Ethyl acetate) เป็นตัวทำละลายที่มีผลต่อการตายของหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 (*Spodoptera exigua*) โดยวิธีการจุ่มน้ำหนอน (Dipping method) และวิธีพ่นฟอยหมอกด้านบน (Topical sprayer method) วิธีการทดสอบความเป็นพิษทั้งสองวิธีทดสอบที่ระดับความเข้มข้นต่างๆ เพื่อทราบถึงระดับความเข้มข้นที่ทำให้หนอนกระทุ่อมวัยที่ 2ตายที่ 50 เปอร์เซ็นต์ (LC_{50}) ผลการทดลองพบว่าหนอนกระทุ่อมมีเปอร์เซ็นต์การตายสูงขึ้น ตามระดับความเข้มข้นที่สูงขึ้นของสารที่ใช้ในการทดลอง ระดับความเข้มข้นของสารที่ใช้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในเชิงบวก โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการจุ่ม (Dipping method) มีเปอร์เซ็นต์การตายสูงที่สุดและมีค่า LC_{50} ที่ต่ำกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีพ่นฟอยหมอกด้านบน (Topical sprayer method) เนื่องจากวิธีจุ่มน้ำหนอนกระทุ่อมได้รับสารสกัดเข้าไปทางปาก ผิวนัง และระบบการหายใจ แล้วซึมผ่านเข้าสู่อวัยวะที่เกิดพิษ รวมทั้งผ่านเข้าระบบไหลเวียนได้มากกว่า ซึ่งแตกต่างจากวิธีพ่นฟอยหมอกด้านบน โดยที่หนอนกระทุ่อมได้รับสารสกัดเพียงบางส่วน เช่น ทางด้านบนของลำตัว (Dorsal) จึงทำให้ได้รับปริมาณสารสกัดได้น้อยกว่า (สูรพล, 2546)

นอกจากนี้ มนูกาญจน์ (2549) ได้นำสารสกัดขยายจากพืชวงศ์ Zingiberaceae มาใช้ควบคุมหนอนกระทุ่อม โดยพบว่าที่ความเข้มข้นสูงสุดคือ 500 ppm ทำให้หนอนกระทุ่อมตายทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับการทดลองครั้งนี้ จะเห็นว่าจะมีค่า LC_{50} ที่ต่ำกว่าการใช้สารสกัดจากใบกะหุงแดง เนื่องจากพืชต่างชนิดกันจะมีองค์ประกอบทางเคมี รวมทั้งสารออกฤทธิ์ที่มีต่อหนอนกระทุ่อมแตกต่างกัน และจากรายงานของ อรุณ และคณะ (2533) ใช้สารสกัดจากหางไหล รวมทั้งผสมสารสกัดจากหางไหล รวมกับรากหนอนตายมาก ดีปีลี กานพลู และพริกไทย พบว่าสารสกัดดังกล่าวไม่มีประสิทธิภาพในการควบคุมประชากรของหนอนกระทุ่อม ซึ่งต่างจากการทดลองครั้งนี้ เนื่องจากสารสกัดขยายจากใบกะหุงแดง มีผลต่ออัตราการตายของหนอนกระทุ่อมตามระดับความเข้มข้นที่สูงขึ้น และยังมีการใช้สารสกัดจากพืชชนิดอื่นนอกจากใบกะหุงแดงที่ใช้ควบคุมแมลงศัตรูพืชในกลุ่ม Lepidopterous เช่น ใช้สารสกัดจากดอกการพูล ควบคุมหนอนใยผัก (*Plutella xylostella*) วัยที่ 2 และ 3 โดยมีค่า LC_{50} เท่ากับ 13,000 ppm (คำนวณ, 2549)

นอกจากนั้น พุทธิพร (2549) ใช้สารสกัดจากเมล็ดน้อยหน่า เมล็ดมันแก้ว และพริกขี้หนูมาควบคุมประชากรของหนอนกระทู้ผัก เช่นเดียวกัน โดยมีค่า LC₅₀ เท่ากับ 12,000 ppm ซึ่งมีค่าความเป็นพิษต่ำกว่าสารสกัดจากใบละหุ่งแดง

3. ความเป็นพิษของสารบริสุทธิ์จากใบละหุ่งแดงที่มีต่อหนอนกระทู้หอม

การทดลองครั้งนี้แยกองค์ประกอบทางเคมีของใบละหุ่งแดงด้วยวิธีการโคมากอฟราฟี (Chromatography) ได้แก่ Quick column chromatography, Column chromatography และ Thin layer chromatography (TLC) ซึ่งการแยกองค์ประกอบทางเคมีจากใบละหุ่งแดงด้วยวิธี Quick column chromatography และ Column chromatography นั้น เนื่องจากวิธีดังกล่าวสามารถแยกสารแต่ละชนิดออกจากราบทสนใจได้ ส่วนการใช้เทคนิค Thin layer chromatography (TLC) ใช้ตรวจสอบค่าประกอบทางเคมีเบื้องต้นของสารสกัดจากใบละหุ่งแดง ได้อีกทั้งการตรวจสอบยังใช้สารปริมาณน้อยซึ่งมีความรวดเร็วในการวิเคราะห์ตัวอย่างสาร

จากการแยกองค์ประกอบทางเคมีของใบละหุ่งแดง (*Jatropha gossypifolia*) ด้วยวิธี Quick Column Chromatography และ Column Chromatography พนสารออกฤทธิ์สำคัญคือ Ricinine ซึ่งเป็นสารกลุ่มอัลคาโลยด์ (Alkaloid) จากการใช้ระบบตัวทำละลายต่างๆ ในการแยกสาร เช่น Hexane : CH₂Cl₂, CH₂Cl₂ : EtOAc และ EtOAc : EtOH ซึ่งคล้ายคลึงกับการแยกสาร Ricinine จากเมล็ดของ *Ricinus communis* โดยใช้ระบบตัวทำละลายคือ CH₂Cl₂ : EtOH : H₂O (Cazal *et al.*, 2009)

Ricinine มีฤทธิ์เป็นยาฆ่าแมลง ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ (รัตน, 2547) ที่พบว่าสาร Ricinine เป็นสารกลุ่มอัลคาโลยด์ที่เป็นพิษเนื่องจากมีโครงสร้างพื้นฐานเป็น 2-pyridone ring ซึ่งเป็น Tertiary base ที่มักใช้เป็นยาฆ่าแมลง นอกจากนั้นสารชนิดนี้ยังสามารถพบรได้ในพริกไทย ยาสูบ และพืชในวงศ์ Solanaceae จากรายงานของ Rizwan-ul-Haq *et al.* (2009) ได้สังเคราะห์สาร Ricinine และทดสอบความเป็นพิษต่อหนอนกระทู้หอมโดยวิธี Feeding method โดยพนค่า EC₅₀ เท่ากับ 0.54 mg/ml นอกจากการใช้สาร Ricinine ควบคุมหนอนกระทู้หอมแล้วยังมีรายงานของ Olaifa *et al.* (1991) ที่นำสาร Ricinine ซึ่งสกัดได้จากเมล็ดของละหุ่ง (*Ricinus communis*) มาทดสอบความเป็นพิษต่อเพลี้ย (*Myzus persicae*) โดยวิธี Feeding method พนว่าทำให้เพลี้ยชนิดนี้ตายทั้งหมดที่เวลา 8-24 ชั่วโมง อีกทั้งสาร Ricinine ที่สกัดได้จากเมล็ดละหุ่งยังมีผลต่ออัตราการตายของเพลี้ยกระโโคดสีน้ำตาล (Brown planthopper) (Kwon *et al.*, 2006).

สาร Ricinine ซึ่งเป็นสารออกฤทธิ์สำคัญพบว่า หลังจากหนอนกระทุ่อมได้รับสารสกัดจากใบกระหุ่งแดงจะมีการเคลื่อนไหวที่ช้าลง รวมทั้งหนอนกระทุ่อมบางตัวจะพลิกตัวไปมา ซึ่งสารสกัดมีผลต่อระบบประสาทของแมลง ทำให้มีผลต่อการขับตัว (Leahy, 1985) ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานของ Ferraz et al. (2009) ซึ่งใช้สาร Ricinine ที่ได้จากการสกัดใบของ *Ricinus communis* และเป็นพืชวงศ์เดียวกันกับกระหุ่งแดง (Euphorbiaceae) ทดสอบความเป็นพิษกับหนูพบร่วมกับสาร Ricinine ที่ความเข้มข้นสูงมีผลต่อการหดตัวคลายตัวของกล้ามเนื้อ (Clonic) ทำให้หนูเกิดอาการชักเกร็ง (Seizures) และตายในที่สุด จากการตรวจคลื่นไฟฟ้าสมองของหนูพบว่าก่อให้เกิดผลต่อระบบประสาทและสมองส่วนกลาง (Central nervous system) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมองส่วน Cerebral cortex และ Hippocampus นอกจากนี้ยังพบว่าที่ความเข้มข้นของสารต้านยังมีผลต่อความจำในหนู นอกจากสาร Ricinine จะมีฤทธิ์เป็นยาฆ่าแมลง และมีผลต่อระบบประสาทและสมองในหนูรายงานของ นพมาศ (2544) พบว่าสาร Ricinine เป็นสารพิษที่ทำให้เกิดการอาเจียน คลื่นไส้ ความดันโลหิตต่ำ มีพิษต่อตับ ไต ทำให้หยุดหายใจและเสียชีวิตได้รวมทั้งมีฤทธิ์ทางสรีรวิทยา (Physiological active) ต่อมนูนย์และสัตว์

นอกจากนี้ เรณุ (2543) นำสารลิโนโนยด์ (Limonoid) ซึ่งเป็นสารบริสุทธิ์ที่สกัดได้จากเมล็ดส้มเขียวหวานมาควบคุมประชากรของหนอนกระทุ่อม พบร่วมที่ความเข้มข้น 750-1,000 ppm ซึ่งมีความเป็นพิษมากกว่าสารสกัดจากใบกระหุ่งแดง โดยสามารถขับยักษ์การฟักไข่ของหนอน

กระทุ่อมและจากการฉีดพ่นสารลิโนโนยด์มาทดสอบกับหนอนกระทุ่อมที่ความเข้มข้น 306 ppm ทำให้หนอนกระทุ่อมตายหลังจากฉีดพ่นสารลิโนโนยด์ 2 วัน รวมทั้งทำให้หนอนกระทุ่อมเข้าสู่ระยะดักแด้ได้น้อยลง เมื่อเปรียบเทียบกับการทดลองครั้งนี้โดยใช้สาร Ricinine ควบคุมหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 ด้วยวิธีการพ่นฝอยหมอกด้านบน (Topical sprayer method) ซึ่งมีค่า LC₅₀ ที่เวลา 24 และ 48 ชั่วโมงเท่ากับ 3,215.56 ± 1,030.75 ppm และ 2,087.63 ± 882.38.75 ppm ตามลำดับ ดังนั้นสาร Ricinine มีความเป็นพิษต่ำกว่าสาร Limonoid

4. การเปลี่ยนแปลงของเอนไซม์ Carboxylesterase และ Glutathione-S-transferase ของหนอนกระทุ่อมหลังจากได้รับสารสกัดจากใบกระหุ่งแดง

จากการศึกษาระดับเอนไซม์การบักซิลเอสเทอเรส (Carboxyl esterase) ซึ่งเป็นเอนไซม์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในวัฏจักรที่หนึ่ง (Phase I) ซึ่งเป็นกลไกการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสารพิษ

ให้มีฤทธิ์ที่รุนแรงขึ้น รวมทั้งทำให้สารพิษหมดฤทธิ์ โดยเอนไซม์ Carboxyl esteraseนี้ จะทำหน้าที่ Hydrolyzed สารกลุ่ม Ester ให้กลายเป็นสารพิษตัวใหม่ที่เป็นกรด และเป็นแอลกอฮอล์ (ชัยวัฒน์, 2539)

จากการทดลองพบว่าเมื่อหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 ที่รอดชีวิตหลังจากรับสารสกัดจากใบละหุ่งแดง (Ethyl acetate crude extract) ที่เวลา 24 ໂດຍวิธี Dipping method มีระดับเอนไซม์ Carboxyl esterase ที่เพิ่มสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม ซึ่งคล้ายคลึงกับการทดลองของสุรพล (2537) ได้ทำการศึกษาผลของสารสกัดสะเดาต่อการเปลี่ยนแปลงระดับเอนไซม์ทำลายพิษของหนอนกระทุ่ผัก (Spodoptera litura) พบว่า ระดับเอนไซม์ Esterase มีการเพิ่มขึ้นเด่นน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้สารมาลาไทอ่อน และไซฟลูธริน (Cyfluthrin) ซึ่งจะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงระดับของเอนไซม์ Esterase ในหนอนกระทุ่ผักสูงขึ้นถึง 50-100% สำหรับการศึกษาระดับเอนไซม์กลูต้าไธโอนเอสทรานเฟอเรส (Glutathione-S-transferase) ซึ่งเป็นเอนไซม์ที่เกี่ยวข้องกับการทำจัดสารพิษที่เข้าสู่ร่างกายในวัฏภากสอง (Phase II) ในการเร่งปฏิกิริยา conjugation (Conjugation) และมีการเกิดกรรมเมอร์แคเพทูริกออกมา โดยเอนไซม์ชนิดนี้สามารถพบได้ในแมลงทุกชนิด จากการทดลองพบว่าภายหลังจากหนอนกระทุ่อมวัยที่ 2 ที่รอดชีวิตหลังจากใบละหุ่งแดงที่เวลา 24 ชั่วโมง (Ethyl acetate crude extract) พบว่าระดับเอนไซม์ Glutathione-S-transferase เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกันเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม การที่ระดับเอนไซม์มีการเปลี่ยนแปลง จะมีผลต่อขั้นตอนการเมแทบอดิซึมเพื่อทำลายสิ่งแปรปรวนที่เข้าสู่ร่างกาย หรือมีการสร้างความต้านทานในชีวิต (สุรพล, 2544)

จากการที่ระดับของเอนไซม์ทำลายพิษ (Detoxification enzyme) ทั้ง 2 ชนิดเพิ่มขึ้นนี้เนื่องจากร่างกายเกิดกลไกให้มีการเหนี่ยวนำให้สร้างเอนไซม์ทำลายพิษเพิ่มมากขึ้นเมื่อมีสิ่งแปรปรวน (Xenobiotic) หรือสารเคมีต่างๆ เข้าไปภายในร่างกาย รวมทั้งเกิดการเปลี่ยนแปลงปฏิกิริยาทางเคมีภายในร่างกาย (Biotransformation) เพื่อให้สิ่งแปรปรวนที่เข้าสู่ร่างกายเปลี่ยนแปลงเป็นโมเลกุลที่มีข้อเพื่อละลายน้ำและถูกทำจัดออกนอกร่างกาย จึงทำให้สารพิษที่ได้รับเข้าไปในร่างกายลดลง โดยสารที่จะเกิดพิษหรือสะสมสารพิษก็ลดลงตามไปด้วย ดังนั้นถ้าใช้สารสกัดจากใบละหุ่งแดงกับหนอนกระทุ่อมต่อไปเป็นเวลานาน จึงมีโอกาสที่หนอนกระทุ่อมจะเกิดการต้านทาน (Resistance) ต่อสารชนิดนี้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ Natsuhara et al. (2004) พบว่าหนอนกระทุ่อมต้านทานต่อสาร Permethrin โดยพบว่าเอนไซม์ Cytochrome P450 monooxygenases เพิ่มขึ้น 4.5 เท่า และจากรายงานของ พุทธิพร (2549) พบว่าผลการทดลองนี้สอดคล้องกับโดยหลังจากทดสอบสารสกัดจากพริกขี้หนูที่มีต่อนอนใบพักพบว่าระดับของเอนไซม์อสเทอเรสเพิ่มสูงขึ้น 2.45 เท่า

5. ผลของสารสกัดจากใบละหุ่งแดงที่มีผลต่อแมลงกลุ่มนี้ประโภชน์ คือ *Meteorus pulchricornis*

ความเป็นพิษของสารสกัดจากใบละหุ่งแดงที่มีผลต่อแทนเนียน (*Meteorus pulchricornis*) ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่เป้าหมาย (Non target) โดยวิธี Filter paper method จากการใช้สารสกัดจากใบละหุ่งแดง (Ethyl acetate crude extract) ที่ระดับความเข้มข้น 2,500, 5,000, 10,000 และ 20,000 ppm ทดสอบความเป็นพิษกับ *Meteorus pulchricornis* เป็นเวลา 120 ชั่วโมง โดยวิธี Filter paper method พบร่วมที่ระดับความเข้มข้น ต่ำ 2,500-5,000 ppm นั้นไม่ส่งผลกระทบต่อ *Meteorus pulchricornis* ซึ่งแทนเนียนชนิดนี้เป็นแมลงที่มีประโภชน์ในการควบคุมประชากรของหนอนกระทุ่อม ทั้งนี้ปัจจัยที่ส่งผลให้และ *Meteorus pulchricornis* มีเปอร์เซ็นต์การตายที่เพิ่มขึ้นเนื่องมาจากการใช้อ Ethanol ซึ่งเป็นตัวทำละลายที่มีขั้วสูงมีอัตราการละลายสารกว้างจึงทำให้แมลงสามารถดูดซับสารสกัดได้ดีจึงทำให้สารสกัดซึ่งผ่านเข้าสู่ระบบไหลเวียนโลหิตและเข้าสู่อวัยวะเป้าหมายในการเกิดพิษได้ดี (สุรพล, 2546)

วิธี Filter paper method นั้นแทนเนียนจะสัมผัสปริมาณของสารสกัดแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับอุณหภูมิความชื้น ความแข็งแรงของแทนเนียนแต่ละตัวในขณะทดลอง รวมทั้งระยะเวลาในการสัมผัสกับสาร จากการทดสอบสารสกัดจากใบละหุ่งแดงที่มีผลต่อแทนเนียนจะเห็นว่าที่ระดับความเข้มข้นสูงคือระดับความเข้มข้นตั้งแต่ 10,000 ppm ขึ้นไปจะทำให้เปอร์เซ็นต์การตายของแทนเนียนเพิ่มสูงขึ้นไปด้วย ดังนั้นสามารถใช้สารสกัดจากใบละหุ่งแดง ควบคุมประชากรของหนอนกระทุ่อมได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตอื่นที่มีประโภชน์มากนัก นอกจากนี้การนำแทนเนียนมาควบคุมหนอนกระทุ่อมยังเป็นการควบคุมแมลงศัตรูพืชแบบชีววิธี และสามารถนำไปใช้ในแปลงเพาะปลูกพืชได้จริงแทนการใช้สารเคมีฆ่าแมลงและลดปัญหาสารพิษตกค้างในพืชและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสามารถลดต้นทุนในการซื้อยาฆ่าแมลงและลดข้อกีดกันทางการค้าในการส่งออกผลผลิตทางการเกษตร

6. ผลของสารสกัดจากใบละหุ่งแดงที่มีผลต่อปลาทางนกยูง

จากการทดลองพบว่า สารสกัดจากใบละหุ่งแดง มีความเป็นพิษต่อสัตว์น้ำต่ำเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพในการใช้กำจัด หนอนกระทุ่อม โดยพบว่า มีค่า $LC_{50} = 787.68$ ($r^2 = 0.96$) และ 726.78 ($r^2 = 0.89$) ppm สำหรับ 24 และ 48 ชั่วโมงหลังทดสอบสารสกัดจากใบละหุ่งแดง ตามลำดับ นอกจากนี้จากการทดลองพบว่า หากมีการให้ปลาทางนกยูงรับสารในระยะเวลาสั้น คือประมาณ สามสิบวินาที แล้วกลับสู่สภาพน้ำตามปกติ ปลาทางนกยูงจะไม่มีความเป็นพิษ หรือไม่มีเปอร์เซ็นต์การตายเกิดขึ้น จึงอาจสรุปได้ว่า หากรับสารเพียงช่วงเวลาสั้น เช่นในสภาพจริง เช่นการปล่อยลงสู่แม่น้ำ ชนิด Point source จะไม่ก่อให้เกิดพิษ

แก่สัตว์น้ำ แต่หากสัตว์น้ำรับสารนั้นแบบต่อเนื่อง แนวโน้มการเกิดความเป็นพิษสามารถเกิดขึ้นได้ แต่ก็ยังอยู่ในระดับพิษต่ำกว่าเมื่อเทียบกับพิษต่อหนอน กระทุ่หอม

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการทดลองในพื้นที่จริง เพราะการทดลองที่ได้อาจมีความแตกต่างกับผลในห้องปฏิบัติการ
2. ควรมีการศึกษาทางด้านสรีวิทยา (physiology) และทางมีชวิทยา (histology) ของหนอนกระทุ่หอม

ร่วมกับการทดสอบทางพิษวิทยา เพื่อศึกษาความพิเศษของร่างกาย และความพิเศษของเนื้อเยื่อหลังจากได้รับสารสกัด รวมทั้งการศึกษาถึงกลไกการออกฤทธิ์ของสาร (Mode of action) ต่อหนอนกระทุ่หอมเพิ่มเติมต่อไป